

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/28/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112220713
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8112220713.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Petra Straku a JUDr. Zlaty Simkovej v právnej veci žalobcu CETELEM SLOVENSKO a.s., Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783, zastúpeného JUDr. Marekom Czompolym s.r.o., Advokátska kancelária, Ventúrska 16, Bratislava, proti žalovanému J. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., P. XXXX/X, o zaplatenie 139,16 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 9. 11. 2012, č. k. 10C 146/2012-42 takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola dňa 10.09.2008 uzavretá zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 597,46 Eur. Žalovaný sa zaviazal predmetný úver splatiť v 20 mesačných splátkach po 41,06 Eur, teda celkovo splatiť sumu 821,22 Eur. Ako vyplýva z potvrdenia, celkovo splatil žalovaný sumu 914,60 Eur, a to poslednou splátkou dňa 09.09.2010, teda pred dohodnutou lehotou splatnosti celého spotrebiteľského úveru. Uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere má charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa ustanovení § 52 a § 53 Občianskeho zákonníka, a preto je nutné vzťah medzi účastníkmi konania posudzovať aj podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Pokiaľ teda žalovaný plnil svoj peňažný záväzok čiastočnými úhradami, mal žalobca jednotlivé čiastočné úhrady započítavať na istinu, t. j. na jednotlivé dohodnuté splátky, nakoľko žalovaný neurčil inak. Nemal teda uhradenú sumu použiť na úhradu dohodnutých úrokov, zmluvných pokút a poplatkov, a nakoľko žalovaný uhradil celkovú sumu, na ktorej plnenie sa zaviazal, pred dohodnutou dobou splatnosti, súd má za to, že návrh nie je dôvodný. K tomuto záveru súd dospel napriek skutočnosti, že žalobca v súvislosti s omeškaním s jednotlivými splátkami priradil týmto splátkam iný význam a tieto započítal na sankcie, a preto aj pri úhrade celkovej sumy zo strany žalovaného považoval úver za nesplatený. Zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sa však nemôžu odchyliť od zákona v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľ nemôže sa vopred vzdať svojich práv, ktorému zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Z ustanovenia § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak dlžník neurčí inak, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. V danom prípade nebolo preukázané, že by dlžník určil inak, a teda že by svoje plnenie započítaval na úroky, preto súd má za to, že dodávateľ

úveru, teda žalobca, mal v zmysle Občianskeho zákonníka najprv započítať splátky na istinu, čím by bolo došlo k splateniu úveru tak, ako to svojim konaním, teda splácaním jednotlivých splátok, nepochybne mal na mysli žalovaný. Podľa názoru súdu spotrebiteľ konal v dobrej viere, tak aby svoj dlh uhradil počas jeho splatnosti a opačný postup zo strany dodávateľa služieb, je v rozpore s ustanovením § 3 Občianskeho zákonníka. Táto zmluvná podmienka sa prieči aj dobrým mravom, nakoľko je v hrubom nepomere a v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Odvolateľ v odvolaní poukázal na to, že nesúhlasí s právnym posúdením prvostupňového súdu, a to z nasledovných dôvodov. Žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 597,46 Eur. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver formou 20 pravidelných mesačných splátok vo výške 41,06 Eur, t.j. celkom 821,22 Eur. Žalovaný síce uhradil celkom 955,66 Eur, tým však nedošlo k úhrade celej sumy poskytnutých peňažných prostriedkov, ako aj celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, a to vzhľadom k tomu, že žalovaný neplnil splátky riadne a včas, na základe čoho žalobca v súlade s úverovou zmluvou a sadzovníkom poplatkov účtoval žalovanému poplatok za opomienku 10 x 3,32 Eur, 5 x 6,64 Eur, zmluvnú pokutu za omeškanie 7 x 3,28 Eur, poplatok za vstup do vymáhania 1 x 16,60 Eur, 4 x 29,87 Eur a poplatok za odklad 1 x 2,25 Eur, 1 x 4,87 Eur, spolu vo výške 232,56 Eur, tak ako je to zrejme z predloženého výpisu z úverového účtu žalovaného.

Pri uzatváraní úverovej zmluvy žalovaný bez výhrad súhlasil so Všeobecnými úverovými podmienkami pre poskytnutie spotrebiteľského úveru (ďalej len VÚP - podmienky sú uvedené na zadnej strane Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru a tvoria jej neoddeliteľnú súčasť).

Podľa bodu III. 4.1. Všeobecných úverových podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, je klient povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok. Cetelem splátku použije na úhradu dohodnutých úrokov, poplatkov podľa zmluvy o úvere, prípadne podľa sadzovníka poplatkov platného v deň čerpania úveru, vrátane čiastky určenej na úhradu poistného, pokiaľ je klient poistený, a splátku príslušnej časti úverovej istiny.

Z vyššie uvedeného zmluvného ustanovenia je zrejme, že žalovaný ako dlžník v predmetnom úverovom vzťahu určil, že splátka bude použitá na úhradu dohodnutých úrokov, poplatkov podľa zmluvy o úvere, prípadne podľa sadzovníka poplatkov platného v deň čerpania úveru, vrátane čiastky určenej na úhradu poistného a splátku príslušnej časti úverovej istiny.

Podľa ustanovenia § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

Z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia je zrejme, že ak dlžník neurčí inak, tak čiastočné plnenie dlžníka sa započíta najprv na istinu a potom na úroky. Vzhľadom k tomu, že žalovaný ako dlžník určil, že splátka bude použitá na úhradu dohodnutých úrokov, poplatkov podľa zmluvy o úvere, prípadne podľa sadzovníka poplatkov platného v deň čerpania úveru, vrátane čiastky určenej na úhradu poistného a splátku príslušnej časti úverovej istiny, tak je zrejme, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil keď tvrdil, že žalobca mal úhrady žalovaného použiť na splatenie istiny a potom úroku.

Celkový dlh žalovaného preto napriek jeho celkovým úhradám vo výške 955,66 Eur, po úhrade časti poplatkov a zmluvných pokút predstavuje sumu 139,16 Eur (96,05 Eur z titulu dlžných mesačných splátok úveru; 43,11 Eur z titulu vyúčtovaných a nezaplatených poplatkov a zmluvných pokút za omeškanie so splácaním úveru;). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 39,00% ročne zo sumy 96,05 Eur od 16.12.2010 až do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 96,05 Eur od 16.12.2010 až do zaplatenia.

Žalobca má za to, že v konaní pred súdnym prvého stupňa, dostatočne preukázal oprávnenosť žalovaného nároku a v priebehu konania riadne označil a založil do súdneho spisu všetky relevantné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, čím splnil nielen svoju dôkaznú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 79 ods. 1 OSP a ust. § 120 ods. 1 OSP, ale aj povinnosť tvrdenia vyplývajúcu z ust. § 79 ods. 1 OSP. Žalobca je toho názoru, že Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, všeobecné úverové podmienky, predžalobná upomienka s dokladom o doničení, potvrdenia o čerpaní peňažných prostriedkov a prijatých úhradách, z ktorých je zrejmy dátum a výška jednotlivých čerpaní, ako aj splátok uskutočnených žalovaným, výpis z úverového účtu, z ktorého je zrejma história úverového prípadu a všetky pohyby na úverovom účte a plán amortizácie, ktoré žalobca založil do súdneho spisu počas konania na súde prvého stupňa sú plnohodnotnými dôkazmi, ktoré podporujú tvrdenia žalobcu uvedené v návrhu na začatie konania.

Vzhľadom k týmto skutočnostiam sa žalobca nemôže stotožniť s rozhodnutím súdu, ktorým žalobe v celom rozsahu nevyhovelo a je toho názoru, že súd mal správne priznať žalobcovi uplatnený nárok v celom rozsahu.

Odvolačný súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ust. § 212 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu je neopodstatnené.

Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav, správne z neho vyvodil právne závery a vo veci aj správne rozhodol, pričom odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v ostatnom odkazuje.

Na zvýraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza.

Právna úprava ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka reaguje na situácie, keď priamo (najmä v spotrebiteľskej) zmluve si poskytovateľ služby (napr. poskytovateľ pôžičky) priamo vymienil, že plnenie dlžníka sa bude najprv započítavať na úroky a až potom na istinu (bod III. 4.1 všeobecných obchodných podmienok čl. 8). Takáto podmienka je neprijateľná podmienka v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. Pre „slabšiu“ zmluvnú stranu (ktorá nemala napr. možnosť ovplyvniť podstatu tejto podmienky) nie je jedno, či sa jej plnenie započítava najprv na úroky a až potom na istinu.

V tomto smere odvolací súd poukazuje na znenie dôvodovej správy k zákonu č. 568/2007 Z.z., v zmysle ktorej zákonodarcu považuje za významné zdôrazniť v občianskoprávných vzťahoch v právnom myslení konsenzuálne akceptovateľnú zásadu, že pri čiastočnom plnení peňažného dlhu má právo označiť časť dlhu, ktorý plní výlučne dlžník a ak tak neučiní, neprechádza toto právo na veriteľa, ale použije sa dispozitívna právna úprava tak, že plnenie dlžníka sa započíta najprv na úroky. V občianskoprávnej úprave sa teda navrhuje právna konštrukcia dispozitívneho ustanovenia o čiastočnom plnení peňažného dlhu odlišne od právnej úpravy v obchodných záväzkových vzťahoch. Ak by mali vzniknúť pochybnosti ohľadom povahy toho ktorého právneho vzťahu v prípadoch ak nie je zreteľné, či sa jedná o obchodný, či občianskoprávny vzťah, pre spotrebiteľské zmluvy platí všeobecné výkladové pravidlo vymedzené v § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka tým spôsobom, že pri pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv sa použije výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Na základe uvedeného sú námietky odvolateľa neopodstatnené. So zreteľom na uvedené odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok ako správny potvrdil.

Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný a tomu zodpovedá aj výrok o náhrade trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.